

го наторили. Гр. *Лавалетта* на о-въ Малта има за Англичии-тѣ голѣмо значение: тукъ държатъ джепане и тукъ става главна-та търговия съ сѣверна Африка, и е забиколень съ кале.

Засѣлища въ други земи. Англия има засѣлища по сички-тѣ чѣсти на свѣта. По пространство-то, по населенность-та, по богатство-то и по политическо-то значение на свои-тѣ засѣлища, Англия захваща първо мѣсто въ свѣта. Тя има въ други-тѣ чѣсти на свѣта земи до 214,355 чет. м. съ народонаселение отъ 165¹/₂ милиона. Колко-то се относи до богатство-то и политическо-то значение на нейни-тѣ засѣлища, то още не е билъ другъ такъвъ народъ, кой-то да умѣе тъй да си избира различни земи, както Англичяни-тѣ: ако нѣкои отъ тия засѣлища не се отличаватъ съ естественни богатства, тѣ имъ служатъ пѣкъ за най-сгодни станции, дѣто Англичяни-тѣ си отпочиватъ отъ дълго пътувание за да си набавятъ нуждни-тѣ за пътъ, или имъ служатъ пѣкъ за таквись мѣста, дѣто да си растоварятъ и натоварватъ кораби-тѣ, или най-сѣтнѣ за таквись, отдѣ-то да наглѣдватъ и да пазятъ интереси-тѣ си въ околнитѣ свои земи. Отъ тѣзи засѣлища първо мѣсто захващатъ тѣзи, кои-то сж прочути подъ име-то: *Британска Остъ-Индия*, въ Азия. Отъ тукъ Англичии-тѣ вадятъ: афионъ, памукъ, синило и сахарна трѣстика. Британска Остъ-Индия състои отъ тѣзи земи: тукуруѣчи цѣлъ *полуостровъ Индостанъ*; повече-то отъ *Индокитай*; два дѣла на *полуостровъ Малакка*, о-въ *Цейлонъ*; о-въ *Лабуанъ*; една чѣсть отъ о-въ *Борнео*; *Лакедивски-тъ* о-ви и много други. Сички-тѣ тѣзи земи държатъ близо 47,000 ч. м. съ народонаселение отъ 157 м. жители. Освѣнь това Англичии-тѣ владѣятъ въ Азия: о-въ *Перимъ*; *Аденъ* у Арабия и о-въ *Хонгъ-Конгъ*. Перимъ и Аденъ имъ сж важни за Суезский каналъ, а Хонгъ-Конгъ— за търговия-та съ Китай.